

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/260/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1311205682
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Šramková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1311205682.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Šramkovej a členov senátu JUDr. Beáty Jurgošovej a JUDr. Romana Bolebrucha v právnej veci navrhovateľa: N.. X. W., O. X. G. D. Č.. XX, X., proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k.: 11C/4/2011-23 zo dňa 12. januára 2012 rozhodol

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e .

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom, č. k.: 11C/4/2011-23 zo dňa 12. januára 2012 zamietol návrh navrhovateľa na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy vo výške 33.193,92 Eur a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Navrhovateľ sa návrhom vo veci samej, doručeným súdu prvého stupňa dňa 23.05. 2011 domáhal zaplataenia nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 33.193,92 Eur s poplatkom vyplývajúcim z uznesenia 2T 21/2007 zo dňa 02.11.2009 v sume 524,02 Eur a z reálnej istiny 33.193,92 Eur + 524,02 Eur, úrokov z omeškania vo výške 9.50% od 23.02.2009, inflácie vo výške 3.5% a ušlého zisku v sadzbe 15% z celkovej istiny, a to po právoplatnosti až do zaplataenia. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, trestným rozkazom zo dňa 01.03.2007, č. k.: 2T 21/2007 bol uznaný za vinného tým, že dňa 19.12.2005 postúpil Ústavnému súdu SR podnet na trestné stíhanie JUDr. Ctibora Košťála, prokurátora Generálnej prokuratúry SR. K odsúdeniu navrhovateľa malo prísť omylom, nakoľko meno JUDr. Košťála bolo navrhovateľom v podnete uvedené omylom. Počas konania v predmetnej trestnej veci sa súd z výsluchu svedka mal dozvedieť, ktorej osoby sa podnet navrhovateľa týkal. Keďže súd nezastavil trestné stíhanie voči navrhovateľovi, podľa názoru navrhovateľa sa malo jednať o nesprávny úradný postup,

ktorým sa orgán štátu mal vedome dopustiť nedovoleného zásahu do práv navrhovateľa chránených zákonom podľa § 10 Občianskeho zákonníka, a to porušenia čl. 16 Ústavy SR garantujúceho nedotknuteľnosť osoby a súkromia, čl. 46 ods. 2 ÚSR garantujúceho právo na súdnu a inú právnu ochranu a porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o základných ľudských právach a slobodách. Podľa názoru navrhovateľa sa jednalo o prípad porušenia práva na ochranu osobnosti, založenom na princípe objektívnej zodpovednosti, kedy spôsobená nemajetková ujma mala spočívať v zásahu do chránených práv osobnosti, neoprávnenosti zásahu, kedy súd konanie nemal

úmyselne zastaviť. Príčinná súvislosť mala podľa názoru navrhovateľa spočívať medzi zásahom podľa rozsudku, sp. zn. 2T 21/2007 a neoprávnenosťou zásahu podľa vyššie uvedených článkov ÚSR a Dohovoru.

Navrhovateľ na pojednávaní konanom pred súdom prvého stupňa dňa 12.01.2012 vzal návrh v časti príslušenstva späť, s čím odporca súhlasil. Vzhľadom na to súd prvého stupňa návrh časti príslušenstva zastavil.

Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku dospel k záveru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup či existenciu nezákonného rozhodnutia, existenciu škody alebo majetkovej ujmy ako ani príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím, a teda žiaden z predpokladov na priznanie náhrady škody. Zákon č. 301/2005 Z. z., Trestný poriadok, neupravoval ani neupravuje povinnosť zastaviť konanie z dôvodov uvádzaných navrhovateľom. Trestné konanie vedené pod sp. zn. 2T/21/2007 bolo právoplatne ukončené, vo veci rozhodoval aj Krajský súd v Bratislave. Navrhovateľ nepreukázal nesprávny úradný postup ako ani zásah do jeho práv či právom chránených záujmov. Preto súd návrh zamietol. Navrhovateľ nepreukázal ani existenciu nezákonného rozhodnutia, ktoré by bolo zrušené alebo zmenené príslušným orgánom pre nezákonnosť. Pri posudzovaní nároku navrhovateľa z hľadiska zásahu do jeho osobnostných práv súd prvého stupňa dospel k záveru, že odporca v konaní o ochranu osobnosti nie je pasívne vecne legitimovaný. Taktiež mal za to, že navrhovateľ v konaní nepreukázal existenciu takého konania odporcu, ktoré by bolo spôsobilé zasiahnuť do navrhovateľovho práva na ochranu osobnosti.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal dňa 02.03.2012 odvolanie navrhovateľ. Odvolanie odôvodnil tým, že v konaní bol súdom prvého stupňa nesprávne zistený skutkový stav z trestnoprávnej stránky. Navrhovateľ poznal JUDr. Košťála len na základe mena, z pokynu z 14.12.2005, nie osobne a preto ho nedopatrením označil v podnete. Už počas vyšetrovania pre orgánom činným v trestnom konaní vylúčil JUDr. Košťála z účasti v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V, 7Nc 271/01 ako aj z podozrenia z ovplyvňovania rozsudku sp. zn. 17Nc 271/2001 vypovedal len ako o neznámom páchatelovi. Zo svedeckej výpovede mal mať súd známe meno skutočného páchatela, avšak tohto neobvinil. Podľa názoru navrhovateľa tak nenastal skutok, pre ktorý sa voči nemu viedlo trestné stíhanie. Poukázal na to, že poškodená osoba, ktorej nezákonným rozhodnutím bola spôsobená škoda alebo boli poškodené a ohrozené je práva má podľa § 46 ods. 1 TP právo uplatniť si nárok na náhradu škody, čo aj navrhovateľ urobil podaním zo dňa 23.05.2011.

V odvolaní navrhovateľ zmenil späťvzatie návrhu v časti zaplatenia súdneho poplatku 524,02 Eur, úroku z omeškania vo výške 9.5% zo sumy 33.193,92 Eur, ušlý zisk vo výške 15% z istiny v časti petitu, a to na zaplatenie istiny a príslušenstva až do zaplatenia, čo odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa má vychádzať z nesprávneho posúdenia veci.

Navrhovateľ namietal tiež nesprávne zistený skutkový stav v konaní pred súdom prvého stupňa, pričom mal za preukázané nezákonné rozhodnutie súdu sp. zn. 2T 21/07. Podľa názoru navrhovateľa bol tento odsúdený bezdôvodne a patrí nárok na náhradu ujmy za neodôvodnené odňatie slobody, ochrany osobnosti, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti vychádzajúcej z objektívneho práva. Navrhovateľ mal za to, že splnil predpoklady na náhradu škody za nedovolený zásah do práv na ochranu osobnosti, nakoľko MS SR vyhovel jeho žiadosti na predbežné prerokovanie. Poukázal na predpoklady, ktoré mali odôvodňovať vznik nároku na náhradu škody, a to existencia nezákonného rozhodnutia, spôsobená nezákonným zásahom do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb konaním, sp. zn.: 2T 21/2007, neodôvodneným zbavením osobnej slobody podmienene, nemajetková ujma vyjadrená v petite návrhu, č. 11C 4/2011 a príčinná súvislosť medzi nezákonným zásahom a ujmu na občianskej cti a ľudskej dôstojnosti vyplývajúcej z rozhodnutia 2T 21/2011. Podľa navrhovateľa orgán štátu je povinný nemajetkovú ujmu vysporiadať v prospech poškodeného. Vzhľadom na uvedené mal za preukázaný

nesprávny zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických osôb. Žiadal preto, aby mu odvolací súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy podľa návrhu zo dňa 23.05. 2011 v celom rozsahu.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 19.03.2012 uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne a žiadal, aby ho odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V súvislosti s predbežným prejednaním nároku na náhradu škody zdôraznil, že nárok navrhovateľa na Ministerstve spravodlivosti SR nebol uspokojený v rámci predbežného prerokovania. Dňa 06.06.2011 bola síce odporcovi doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak odporca žiadosti navrhovateľa nevyhovel a uplatnený nárok neuspokojil. K ostatným tvrdeniam navrhovateľa odporca nepovažoval za potrebné sa vyjadriť. Oznámenie o výsledku predbežného prejednávania nebolo navrhovateľovi zaslané, nakoľko výsledok bol zrejмый z prednesu odporcu na pojednávaní dňa 12.01.2012 a takéto oznámenie mal vzhľadom na prebiehajúce konanie za nadbytočné.

Odvolací súd prejednal odvolanie podľa § 214 ods. 2 O. s. p., preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 3 ods. 1 písm. c), písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 8 ods. 1 písm. a) a písm. b) cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má ten, na kom bol úplne alebo sčasti vykonaný trest, ak v ďalšom konaní bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo v ďalšom konaní bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo trestné stíhanie zastavené preto, že v konaní vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli súdu predtým známe alebo bola vec postúpená inému orgánu; to neplatí, ak sa preukáže, že k včasnému odhaleniu neznámej skutočnosti nedošlo úplne alebo čiastočne vinou osoby, na ktorej bol trest vykonaný.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 cit. zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Predmetom konania je rozhodovanie o nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci.

Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 23.02.2009, sp.zn. 2T 21/2007 uznaný za vinného z trestného činu krivého obvinenia podľa §174 ods. 1 Trestného zákona účinného do 21.12.2005, nakoľko dňa 19. decembra 2005 napísal list adresovaný Ústavnému súdu SR, v ktorom podal podnet na trestné stíhanie JUDr. Ctibora Košťála, prokurátora GP SR pre podozrenie zo spáchania trestných činov korupcie, zneužitia

právomoci verejného činiteľa, poškodzovania cudzích práv, za čo mu ako obžalovanému bol podľa § 58 ods. 1 písm. a) TZ uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov, ktorý mu bol podľa § 59 ods. 1) TZ odložený na skúšobnú dobu jedného roka. Odvolanie voči uvedenému rozsudku bolo zamietnuté uznesením Krajského súdu v Bratislave, nakoľko nebolo dôvodné a súd nezistil dôvod na zmenu rozhodnutia.

Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že predmetným rozhodnutím došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia ako aj k nesprávnemu úradnému postupu zo strany súdu prvého stupňa, pričom nezákonnosť rozhodnutia mala spočívať v tom, že vydaním predmetných rozhodnutí bolo zasiahnuté do jeho vyššie špecifikovaných ústavných práv.

Odvolací súd poukazuje na príslušné ustanovenia zákona o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci, podľa ktorých je predpokladom vzniku nároku na náhradu škody v prípadoch, kedy bolo vydané rozhodnutie o treste skutočnosť, že trest bol vykonaný a rozhodnutie o treste bolo v ďalšom konaní zrušené ako nezákonné alebo ak bol poškodený oslobodený spod obžaloby alebo bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodov uvedených v ustanovení § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z.. V explicitne uvedených prípadoch dochádza k vzniku nároku na náhradu škody. Odvolací súd však v prípade navrhovateľa splnenie vyššie uvedených predpokladov na vznik nároku na náhradu škody totožne s názorom súdu prvého stupňa nemá preukázané. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III, vydaný v trestnom konaní sp. zn. 2T 21/2007, ktorým bol navrhovateľ uznaný za vinného nebol do dnešného dňa žiadnym spôsobom zrušený či spochybnený, taktiež bolo zamietnuté odvolanie voči predmetnému rozsudku z dôvodu jeho nedôvodnosti, uložený trest bol na navrhovateľovi vykonaný, resp. uložený trest mu bol odložený a navrhovateľ sa osvedčil. Navrhovateľ namietal tiež zásah do práva na obmedzenie osobnej slobody. Odvolací súd však nemá preukázané, že by v predmetnom trestnom konaní bolo vydané nezákonné rozhodnutie o väzbe navrhovateľa, či došlo k inému neoprávnenému obmedzeniu osobnej slobody navrhovateľa, neoprávneným zatknutím, zadržaním či iným spôsobom. Navrhovateľ tak súdu nepreukázal existenciu kvalifikovaného nezákonného rozhodnutia, ktorým by mu bola spôsobená ujma, v zmysle kritérií vymedzených zákonom.

Odvolací súd nemá za preukázané, že by vydaním predmetných rozhodnutí súdov v trestnom konaní vedenom voči navrhovateľovi došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Navrhovateľ nesprávny úradný postup videl v konaní, kedy konajúci súd v trestnom konaní nezastavil voči navrhovateľovi trestné stíhanie po tom, čo sa mal zo svedeckej výpovede v trestnom konaní dozvedieť meno skutočného obvineného. Podľa § 135 ods. 1 O.s.p. veta druhá súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin. Je irelevantné, či navrhovateľovi bol JUDr. Košťál známy osobne, nakoľko tieto skutočnosti mali byť navrhovateľom namietané v trestnom konaní, a tieto súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený preskúmať. Vzhľadom na uvedený rozsudok vydaný v trestnom konaní odvolací súd nemá za preukázané, že by navrhovateľ svojím konaním odôvodnil vydanie rozhodnutia o zastavení trestného konania.

V súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody, podľa tvrdení odporcu, uvedených vo vyjadrení k odvolaniu, bola žiadosť navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podaná na MS SR dňa 06.06.2011. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. mala navrhovateľovi od uvedeného dátumu plynúť 6-mesačná lehota na uspokojenie nároku na náhradu škody príslušným orgánom konajúcim v mene štátu. Až za predpokladu, že by príslušný konajúci orgán nárok navrhovateľa v tejto lehote neuspokojil, prípadne by tento nárok neuspokojil v plnom rozsahu, má poškodený nárok domáhať sa uspokojenia svojich nárokov na súde. I keď návrh navrhovateľa na náhradu škody bol podaný pred podaním žiadosti o predbežné prejednanie, a to dňa 23.05.2011, lehota na uspokojenie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne navrhovateľovi uplynula dňa 06.12.2011. Nakoľko na pojednávaní dňa 12. januára 2012 odporca potvrdil, že nároku navrhovateľa nemieni vyhovieť, v čase vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa bola splnená podmienka pre domáhanie sa uspokojenia nároku na náhradu škody na súde podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Odvolací súd poukazuje na rozpor v tvrdeniach navrhovateľa, podľa ktorých zo strany odporcu bolo vyhovené žiadosti odporcu na predbežné prerokovanie návrhu na náhradu škody, a to s poukazom na tvrdenia odporcu uvedené vo vyjadrení k odvolaniu ako aj vzhľadom na to, že navrhovateľ tieto tvrdenia žiadnym relevantným spôsobom

súdu nepreukázal. Taktiež odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade, ak by nároku na náhradu škody bolo vyhovievané v rámci predbežného prejednávania, nevznikol by navrhovateľovi ako poškodenému nárok na domáhanie sa uspokojenia jeho nárokov na súde. V súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody podľa § 514/2003 Z.z. sa však obaja účastníci obmedzili len na konštatovanie, že k tomuto prerokovaniu došlo, súdu však o tom nepredložili žiaden relevantný dôkaz.

Z hľadiska nároku na náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľa titulom zásahu do práva na ochranu osobnosti sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého odporca nie je v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy pasívne vecne legitimovaný. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 201/2007, z hľadiska určenia subjektu zásahu do osobnostných práv nemožno štát (Slovenskú republiku) ani ústredný orgán štátnej správy pre súdy a väzenstvo (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) stotožňovať s odlišnými subjektmi (policajnými orgánmi, prokuratúrou, súdmi, médiami a pod.), ktoré majú samostatnú právnu subjektivitu a nesú vlastnú zodpovednosťou za prípadné zásahy do osobnostných práv fyzických osôb. Vzhľadom na skutočnosť, že podľa navrhovateľa, neoprávnený zásah do jeho práv mal byť spôsobený nezákonným rozhodnutím súdu v trestnom konaní ako aj jeho nesprávnym úradným postupom, odvolací súd má za to, že odporca v danom konaní nie je pasívne vecne legitimovaný. Taktiež nemá preukázaný neoprávnený zásah do práva navrhovateľa na ochranu osobnosti, či už sa jedná o právo na ochranu občianskej cti, ľudskej dôstojnosti či súkromia. Rozhodnutie, ktorým súd v trestnom konaní rozhodol o uznaní viny navrhovateľa nebolo doposiaľ zrušené, zmenené a žiadnym kvalifikovaným spôsobom nebola spochybnená jeho oprávnenosť a zákonnosť, a to ani v odvolacom, dovolacom či inom konaní. Na základe tvrdení navrhovateľa predmetné rozhodnutie nemožno považovať za také, ktorým by navrhovateľovi bol spôsobený neoprávnený zásah.

V súvislosti so zmenou späťvzatia navrhovateľa uvedenou v odvolaní, kedy sa navrhovateľ opätovne domáhal priznania príslušenstva vyčíslenej nemajetkovej ujmy, odvolací súd uvádza, že v prípade pripustenia návrhu navrhovateľa by sa z hľadiska účinkov zamýšľaných navrhovateľom jednalo o späťvzatie späťvzatia návrhu. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Sžo/372/2009 z 20. 8. 2010 je späťvzatie žaloby jednostranným procesným úkonom účastníka konania, pričom jeho účinky nastávajú v okamihu, keď sa dostane do dispozície adresáta, t.j. súdu. V prípade, ak sa tak stane, nie je možné späťvzatie žaloby vziať ďalším úkonom späť. Každý procesný úkon je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, teda podľa toho, ako sa navonok prejavuje, pričom vnútorný rozpor medzi tým, čo účastník zamýšľal a tým, čo skutočne navonok prejavil, nezbavuje procesný úkon účinkov, ktoré s týmto prejavom vôle procesné právo spája. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zaujal názor, že zmenu späťvzatia v danom prípade nemožno pripustiť, i keď navrhovateľ predmetný úkon označil ako zmenu späťvzatia.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci a jeho právny záver je zákonom zodpovedajúci. V odvolaní sa neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu alebo jeho právneho hodnotenia, ani takými, o ktorých by súd prvého stupňa pri rozhodovaní o veci nebol mal vedomosť alebo ktoré by nebol uvážil. Z konania pred súdom prvého stupňa i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci. Odvolací súd ustálil vecnú správnosť odvolaním napadnutého prvostupňového rozhodnutia a podľa § 219 O. s. p. ho potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa §224, § 142 ods. 1 a § 151 O.s.p.. Odporca mal vo veci plný úspech. Náhradu trov konania si neuplatnil, preto súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát KS v Bratislave 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.